1. Ống thông hai nòng tạm thời là gì?

一、什麼是暫時性雙腔導管？

適用於急性腎衰竭、慢性腎衰竭等無血管通路或待血管成熟需緊急進行血液透析的病人使用，一般放置於右內頸靜脈或雙側股靜脈，做為暫時性的血管通路來維持透析治療的進行。

Thích hợp cho những người bệnh suy thận cấp, suy thận mãn tính v.v... không có đường thông mạch máu hoặc cần lọc máu khẩn cấp khi mạch máu trưởng thành, thường được đặt tạm thời vào tĩnh mạch cảnh trong bên phải hoặc tĩnh mạch đùi hai bên, để làm đường thông mạch máu ạm thời nhằm duy trì điều trị lọc máu.

2. Vị trí đặt ống thông:

二、導管放置部位：

由醫師決定導管放置的位置：

1. 頸　部：內頸靜脈
2. 腹股溝：股靜脈

Bác sĩ sẽ quyết định vị trí đặt ống thông:

1. Cổ: Tĩnh mạch cảnh trong
2. Háng: Tĩnh mạch đùi

3. Chuẩn bị trước khi đặt:

三、放置前準備：

1. 進行暫時性雙腔導管置入術術前討論。
2. 填寫暫時性雙腔導管置入術前病情討論紀錄同意書。
3. 皮膚準備；如導管放置腹股溝者視情況剃除腹股溝處部分的陰毛(放置頸部者不用做皮膚準備)。

1. Tiến hành thảo luận trước khi phẫu thuật đặt tạm thời ống thông hai nòng.
2. Điền vào mẫu Giấy đồng ý ghi chép thảo luận về tình trạng trước phẫu thuật để đặt ống thông hai nòng tạm thời.
3. Chuẩn bị da; nếu đặt ống thông ở háng, một phần lông mu ở háng sẽ được cạo cho phù hợp (đối với người bệnh đặt ống thông ở cổ không cần chuẩn bị phần này).

4. Quá trình bố trí:

四、放置過程：

1. 患者以平躺姿勢(頸部：移去枕頭，露出放置部位並將頭轉向另一側。)
2. 皮膚消毒。
3. 局部麻醉。
4. 進行導管放置，過程中若有不適請告訴醫護人員，勿隨意更換姿勢。
5. 導管放置後傷口以紗布覆蓋。
6. 頸部者：須照 X 光確定導管位置。

1. Người bệnh nhân nằm ngửa (phần cổ: tháo gối ra, để lộ vùng đặt và quay đầu sang một bên kia.).
2. Khử trùng da.
3. Gây tê cục bộ.

4. Trong quá trình đặt ống thông, vui lòng báo cho nhân viên y tế nếu bạn cảm thấy không thoải mái, không được tùy ý thay đổi tư thế.
5. Sau khi đặt ống thông, hãy băng vết thương bằng gạc.
6. Phần cổ: Cần chụp X-quang để xác định vị trí của ống thông.

5. Những điều cần chú ý sau khi đặt:

五、放置後注意事項：

1. 預防導管部位感染：

(1)隨時保持傷口頸部靜脈雙腔導管乾燥、清潔，傷口若有分泌物或潮濕，應立即更換敷料。

(2)放置頸靜脈導管病人避免穿高領衣物，應將長髮紮起並用髮夾夾好避免摩擦傷口及牽扯導管，換藥時，應戴口罩避免飛沫接觸的感染。

(3)每日觀察傷口，如有紅、腫、熱、痛，應告知護理人員。

(4)洗澡與淋浴時需注意：出口處絕不可以浸入洗澡水中，最好該處也避免淋浴，周圍可以用擦拭的方法取代。

2. 避免導管鬆脫滑落：

(1)隨時注意導管在外長度是否一致，如有變長或導管縫線鬆脫，應告知醫護人員。

(2)放置頸部雙腔導管病人，頸部勿過度扭轉、伸展及壓迫。不宜使用高枕頭。

(3)若為股靜脈雙腔導管的病人，須特別注意勿長時間採坐姿或彎曲大腿過久，避免壓迫導管造成扭結，而影響透析時的血流速度。

(4)躁動及意識不清病人，避免不自主拔管之危險，必要時雙手給予適當約束。

(5)病人熟睡時需隨時檢查導管是否有滑脫現象。

(6)住院期間若導管滑脫時，先將 4 隻手指併攏用力加壓止血(加壓範圍大於出血點 5 公分)，並立即通知醫護人員處理。返家後如導管滑脫時，應立即加壓止血，並馬上送往醫院處理，以免因導管滑脫造成大量出血，危及生命。

1. Phòng ngừa nhiễm trùng vị trí đặt ống thông:

(1) Luôn giữ ống thông hai nòng tĩnh mạch ở phần cổ khô ráo và sạch sẽ, nếu vết mổ có dịch tiết hoặc hơi ẩm, thì phải thay băng ngay lập tức.

(2) Người bệnh đặt ống thông tĩnh mạch

cảnh nên tránh mặc quần áo cổ cao, buộc tóc dài và kẹp tóc bằng kẹp tóc để tránh cọ xát vào vết mổ và co kéo ống thông. Khi thay thuốc, nên đeo khẩu trang để tránh nhiễm trùng do bắn nước bọt.
(3) Quan sát vết thương hàng ngày, nếu bị ửng đỏ, sưng tấy, nóng ran hoặc đau nhức, thì phải thông báo cho nhân viên hộ lý.
(4) Những điều cần chú ý khi tắm rửa: Đầu ra không bao giờ được ngâm trong nước tắm, tốt nhất tránh tắm ở chỗ đó, thay vào đó có thể dùng phương pháp lau xung quanh khu vực.
2. Tránh để ống thông lỏng lẻo và tuột ra:
(1) Luôn chú ý xem chiều dài bên ngoài của ống thông có phù hợp hay không, nếu dài hơn hoặc các đường khâu của ống thông bị lỏng, hãy thông báo cho nhân viên y tế
(2) Khi đặt ống thông hai nòng vào cổ bệnh nhân, không được xoay vặn, kéo căng hoặc nén ép cổ quá mức. Không nên sử dụng gối cao.
(3) Đối với những người bệnh đặt ống thông hai nòng tĩnh mạch đùi, đặc biệt chú ý không ngồi lâu hoặc gập đùi quá lâu, để tránh làm xoắn ống thông do bị nén, gây ảnh hưởng đến tốc độ lưu thông máu trong quá trình lọc máu.
(4) Đối với những người bệnh kích động và bất tỉnh, tránh nguy cơ do tự rút ống nội khí quản, khi cần thiết thì dùng hai tay khống chế phù hợp.
(5) Phải luôn kiểm tra ống thông xem có bị tuột ra khi người bệnh đang ngủ hay không.
(6) Nếu ống thông bị tuột trong thời gian nằm viện, trước tiên hãy chụm 4 ngón tay lại để tạo áp lực cầm máu (phạm vi tăng áp lớn hơn điểm chảy máu 5 cm) và thông báo ngay cho nhân viên y tế để xử lý. Nếu ống thông bị tuột sau khi về nhà, cần lập tức ép cầm máu và đưa người bệnh đến bệnh viện ngay, để tránh chảy máu quá nhiều do tuột ống thông, đe dọa đến tính mạng.

6. Thời gian lưu giữ ống thông:

六、導管存留時間

1. 急性腎疾病：須症狀減輕後並由醫師決定才可拔除。

2. 慢性腎疾病：須完成動靜脈廔管手術後約 2~4 個月，經醫師判斷可由廔管洗腎才能拔除。

1. Bệnh thận cấp tính: Phải chờ sau khi thuyên giảm các triệu chứng và được bác sĩ quyết định, thì mới được rút ra.
2. Bệnh thận mãn tính: Khoảng 2 đến 4 tháng sau khi hoàn thành phẫu thuật đặt ống thông động tĩnh mạch, được bác sĩ phán đoán là có thể rửa thận bằng ống lỗ rò, thì mới được rút ống thông.

7. Phương pháp cần biết khi thay thuốc tại nhà:

七、居家自行換藥須知方法

1. 換藥用物準備：

(1)2%克菌寧殺菌液(Chlorhexidine)

(2)75%酒精

(3)2×2 吋 Y 紗

(4)4×4 吋紗布

(5)無菌棉枝

(6)紙膠或網狀透氣膠布

(7)口罩 2 個(以上可至本院 5 樓福利社或醫療器材購買)

2. 換藥步驟：

(1)換藥前後需洗手(病人及家屬需戴口罩)。

(2)移除髒的紗布觀察傷口有無紅腫、分泌物、疼痛等現象。(視需要可戴手套)

(3)綠色蝶翼縫合固定處，先以酒精棉枝消毒傷口，再以 2%克菌寧殺菌液(Chlorhexidine)棉枝消毒傷口。(消毒方式：由中心向外環狀消毒兩次，包含白色導管及蝶翼，直徑約 5-10 公分。)

(4)覆蓋上兩塊 2×2 吋 Y 型紗布，一上一下包覆導管。

(5)乾燥後，再用 4×4 吋紗布重疊，蓋住整個傷口及導管。

(6)最後，以彈性不織布膠帶蓋住紗布，並檢查傷口確定密合即完成換藥。

1. Chuẩn bị vật dụng thay thuốc:
(1) Dung dịch khử trùng Clorhexidine 2%
(2) Cồn 75%
(3) Gạc chữ Y 2×2 inch
(4) Vải gạc 4×4 inch
(5) Que bông vô trùng
(6) Băng keo giấy hoặc vải keo lưới thoáng khí
(7) 2 chiếc khẩu trang
(Các vật dụng trên đây có thể đến căng-teen hoặc cửa hàng thiết bị y tế trên tầng 5 của bệnh viện để mua)
2. Các bước thay thuốc:
(1) Rửa tay trước khi và sau khi thay thuốc (người bệnh và người nhà cần phải đeo khẩu trang).
(2) Gỡ bỏ miếng gạc bẩn và quan sát vết thương xem có ửng đỏ, sưng tấy, tiết dịch, đau nhức hay không v.v... (Đeo găng tay nếu cần thiết)
(3) Để cố định vết khâu cánh bướm màu xanh lá cây, trước tiên hãy dùng que bông tẩm cồn để khử trùng vết thương, sau đó dùng que bông tẩm cồn 2% khử trùng vết thương. (Phương pháp khử trùng: Khử trùng hai lần theo hình tròn từ trong ra ngoài, gồm ống thông màu trắng và cánh bướm, đường kính khoảng 5-10 cm.)
(4) Đậy ống thông bằng hai miếng gạc hình chữ Y 2×2 inch, một cái trên một cái dưới bọc lấy ống thông.
(5) Sau khi khô, đắp chồng lên vải gạc 4×4 inch để che toàn bộ vết thương và ống thông.
(6) Cuối cùng, che miếng gạc bằng băng keo không dệt đàn hồi, và kiểm tra vết thương để đảm bảo đã chặt, hoàn tất việc thay thuốc.

提醒您：

住院期間，醫護人員以 75%酒精→2%克菌寧殺菌液(Chlorhexidine)協助換藥，消毒步驟同上。

Xin nhắc:
Trong thời gian nằm viện, nhân viên y tế

sử dụng cồn 75% → Chlorhexidine 2% để hỗ trợ thay thuốc, các bước khử trùng tương tự như trên.

＊依傷口覆蓋方式換藥時間不同：

傷口覆蓋方式	換藥時間
1.使用 Tegaderm 覆蓋	每 7 天換藥一次
2.使用紗布覆蓋	每 2 天換藥一次
3.Tegaderm 下如有覆蓋紗布	每 2 天更換一次

* Thời gian thay thuốc tùy theo phương pháp đắp phủ vết thương:

Phương pháp đắp phủ vết thương	Thời gian thay thuốc
1. Đắp phủ bằng Tegaderm	Thay thuốc 7 ngày một lần
2. Đắp phủ bằng vải gạc	Thay thuốc 2 ngày một lần
3. Nếu có vải gạc đắp phủ dưới Tegaderm	Thay thuốc 2 ngày một lần

Tự đánh giá (đúng hoặc sai)

自我評量(是非題)

(　)1.雙腔動靜脈導管應注意預防導管部位感染及鬆脫滑落。

(　)2.洗澡與淋浴時需注意出口處不可以浸入洗澡水中並避免該處淋浴。

(　)3.雙腔導管出口處若流汗/洗澡弄濕紗布，讓它自然乾不需再換藥消毒。

(　)1. Khi sử dụng ống thông động tĩnh mạch hai nòng, cần cẩn thận để tránh nhiễm trùng và nới lỏng vị trí đặt ống thông.

(　)2. Khi tắm vòi sen, xin lưu ý rằng đầu ra không được ngấm vào nước tắm và tránh đứng tắm ở chỗ đó.

(　)3. Nếu bạn đổ mồ hôi/tắm và làm ướt miếng gạc ở đầu ra của ống thông hai nòng, phải phơi khô tự nhiên mà không cần thay băng và khử trùng.

Hãy viết câu hỏi của bạn：

參考資料：

李逸婷、吳培寧、林玉菁（2023）。照護一位老年血液透析患者導管傷口感染之護理經驗。長庚護理，*34*(2)，111-120。

徐佳鈿（2023）。血液透析導管相關血流感染的治療與處置。臨床醫學月刊，*92*(3)，598-603。

Tài liệu tham khảo:

Li Yiting, Wu Peining, và Lin Yujing (2023).Kinh nghiệm điều dưỡng trong việc chăm sóc một bệnh nhân chạy thận nhân tạo lớn tuổi bị nhiễm trùng vết thương qua ống thông. *Điều dưỡng Chang Gung*, *34*(2), 111-120.

Xu Jiadian (2023). Điều trị và quản lý các bệnh nhiễm trùng máu liên quan đến chạy thận nhân tạo qua ống thông. *Tạp chí Y học Lâm sàng*, *92*(3), 598-603.

越文翻譯日期：2024 年 3 月

編碼：5641-單張-越文-001-01

依據：5641-單張-中文-001-09（第九版）

中文修訂日期：2024 年 3 月

Ngày sửa đổi: Tháng 03 năm 2024 (phiên bản thứ 9)

Mã số: 5641 - Tờ đơn - tiếng Trung -001-09 Mã số: 5641 - Tờ đơn - tiếng Trung -001-09

題號 Câu hỏi	1	2	3
答案 Đáp án	O	O	X

Chăm sóc ống thông hai nòng tạm thời

暫時性雙腔導管照護

【越文版】

Produced by the Nursing Department
Hemodialysis room .
Consultation Line: (04) 7238595-7391
Consultation Times:
Monday to Saturday 8:00-23:00

Praise Line: (04) 7238595-3920
Complaint Line: (04) 7238595-3925
Web site ://www.cch.org.tw/nephro

彰化基督教醫療財團法人
彰化基督教醫院
CHANGHUA CHRISTIAN MEDICAL FOUNDATION
CHANGHUA CHRISTIAN HOSPITAL

當您感到焦慮無助時，鼓勵您說出來，我們將陪伴您尋求相關支援及身心靈支持。

衛教單張